

APROBUOTA
Neformaliojo švietimo skyriaus pavaduotoja
Vilanda Lapėnienė
2023-09-08

Panevėžio „Vyturio“ progimnazija

Neformaliojo ugdymo teatro būrelio programa 2 - 4 klasėms 2023-2024 m.m.

Parengė: teatro mokytojas Gintaras Petraitis

Pamokų skaičius: 1 val. per savaitę (35 pamokos per mokslo metus)

Laikotarpis: 1 mokslo metai

Priemonės: Pradinio ir pagrindinio ugdymo Bendrosios programos

Įvadas. Programa skirta 2 - 4 klasių mokiniams.

Ji parengta remiantis bendrosiomis programomis, mokyklos 2016-2017 m. m. ugdymo planu.

Programa orientuota į vaikų kūrybiškumo, socialinės ir asmeninės kompetencijų ugdymą, o t.p. teatrinių, bendravimo įgūdžių, muzikinių, kūno plastikos bei estetinių gebėjimų ugdymą. Būrelis veikė ketvirtus metus. Galutinis programos mokslo metų rezultatas - viešas pasirodymas (spektaklis).

Vienas iš pagrindinių naudojamų metodų yra žaidimas, nes žaidžiant yra geriau įsiminama, sukuriamos teigiamos emocijos, vyksta aktyvesnis kūrybinis procesas.

Analizė. Mokiniai būrelio repeticijų metu ugdys ne tik bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus, empatijos ir aplinkos suvokimo įgūdžius, bet mokysis individualų kūrybinį darbą derinti su kolektyviniu darbu, sceninės kultūros, etikos ir estetinio suvokimo.

Remiantis 2008 m. meninio ugdymo/teatro programa repeticijose mokiniai ugdys ir tokias socialines nuostatas kaip džiaugtis asmeniniais ir draugų pasiekimais, stengtis drąsiai ir atvirai vaizduoti įvairius žmonių – veikėjų poelgius ir nuotaikas.

Vertybinės nuostatos:

- stengtis drąsiai, atvirai vaizduoti įvairius (gerus ir blogus) žmonių poelgius ir nuotaikas;
- stebimoje vietoje (scenoje) būti drąsiam, aktyviam, mėstančiam;
- stengtis sudominti ir pradžiuginti žiūrovus;
- būti mandagiam, aktyviai bendrauti su žiūrovu;
- gerbti mokyklos, vietos bendruomenės teatro kūrėjų veiklą;
- džiaugtis asmeniniais ir draugų pasiekimais.

Uždaviniai. Kad būtų pasiektas programos tikslas, mokiniai:

- mokosi vaidinant išlikti laisvam;
- mokosi įsivaizduoti aplinkybes ir jas aiškiai vertinti;
- mokosi siekti personažo tikslo, išplėtojant fizinių veiksmų, kalbėjimo eigą;
- mokosi bendrauti su partneriu;
- mokosi jausti scenos sąlygiškumą.

Turinys

Tema		Uždaviniai	Integracija	Pastabos, pakeitimai
1.Susitikimas po vasaros atostogų. Susipažinimas su naujais būrelio mokiniais.	1 val.	Susitikti su draugais, susipažinti su naujais mokiniais.		
Mokinių gebėjimų įvertinimas. Sceninės aplinkybės. Įvykis ir vertinimas.	1 val.	Veikti įvairiose įsivaizduojamose sceninėse aplinkybėse, būti laisvam. Sukurti situacijas su įvykiu ir jį vertinti.		
Dramos kūrinio pasakos, inscenizacijos skaitymas ir analizė.	1 val.	Išanalizuoti kūrinio ir vaidmens ištisinį veiksmą. Išanalizuoti kūrinį, suvokti pagrindines idėjas.		
Vaidybinių situacijų, improvizacijų kūrimas pagal dramos kūrinį. Sceninių aplinkybių kūrimas.	3 val.	Sukurti vaidybines situacijas, improvizacijas – etiudus. Sukurti scenines aplinkynes ir teisingai (logiškai) veikti jose. Surasti kiekvieno veikėjo uždavinius - siekinius.		
Konflikto kūrimas.	1 val.	Surasti scenines priemones konfliktui suvaidinti scenoje.		
Veikėjų bendravimas.	1 val.	Išsiaiškinti ir taikyti sceninio bendravimo taisykles.		
Muzikos, scenografijos panaudojimas improvizaciniuose etiuduose.	2 val.	Vaidinti panaudojant muziką, veikėjų kostiumus, scenos apšvietimą.	Muzika, šokis.	
Generalinės kalėdinio renginio repeticijos.	2 val.	Pajusti spektaklio – kalėdinio renginio veiksmo vientisumą. Įsitikinti, ar esu pasiruošęs vaidinti žiūrovui.	Muzika, šokis.	
Pasirodymas kalėdiniuose renginiuose.	2 val.	Parodyti vaidybines improvizacijas žiūrovui kalėdiniuose renginiuose.		

Dramos kūrinio pasakos, inscenizacijos skaitymas ir analizė.	3 val.	Išanalizuoti kūrinį, suvokti pagrindines idėjas.		
Ištisinis kūrinio ir vaidmens veiksmas.	2 val.	Išanalizuoti kūrinio ir vaidmens ištisinį veiksmą.		
Sceninės aplinkybės.	1 val.	Išsiaiškinti kūrinio scenines aplinkybes ir scenoje „veikti“ jose.		
Kūrinio inscenizavimas.	1 val.	Pradėti kurti spektaklį (pirmų scenų kūrimas).		
Veikėjų tikslo siekimas.	1 val.	Surasti kiekvieno veikėjo uždavinius - siekinius.		
Kūrinio konfliktas.	1 val.	Surasti scenines priemones konfliktui suvaidinti scenoje.		
Veikėjų bendravimas.	1 val.	Išsiaiškinti ir taikyti sceninio bendravimo taisykles.		
Tekstas ir potekstė.	1 val.			
Vidinis monologas, antrasis planas.	1 val.	Mokytis scenoje kalbėti tekstą naudojant potekstę.		
Charakterio kūrimas.	1 val.	Išsiaiškinti veikėjų vidinį konfliktą.		
Dekoracijos. Kostiumai.	3 val.	Išmokti prisitaikyti prie sukurtų spektaklio dekoracijų.		
Spektaklio ištisinis veiksmas	3 val.	Suvaidinti visą spektaklį – išmokti tiksliai paskirstyti savo jėgas.		
Spektaklio muzikinis sprendimas. Spektaklio apšvietimas.	3 val.	Parinkti spektaklio muzikinį sprendimą. Pajusti spektaklio veiksmo vientisumą kintant apšvietimui.		

Spektaklio generalinės repeticijos. Premjera.	3 val.	Įsitikinti, ar esu pasiruošęs vaidinti žiūrovui. Parodyti spektaklio premjerą žiūrovui.		
Premjeros ir vaidmenų aptarimas.	2 val.	Įvertinti mokslo metų kūrybinio proceso galutinį rezultatą - spektaklį, savo ir draugų vaidmenis.		

Programos vertinimas. Dramos būrelio programa bus sudaryta sėkmingai, jeigu mokiniai teigiamai įsivertins pasiektą rezultatą – spektaklį, jame sukurtą vaidmenį, santykius kolektyve.

Šaltinių sąrašas:

1. Allan Owens, Keith Barber. Proceso drama: dramos darbai. – Kronta; 2006.
2. Buožis Z. Improvizavimas mokyklos scenoje //Mokymo ir auklėjimo klausimai. T. XXVII, 1996.
3. Ercmonienė R. Praktinės režisūros abėcėlė. Knyga vaikų dramos būrelio vadovui ir dramos mokytojui. – Vilnius, Naujoji Rosma; 2001.
4. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos. Meninis ugdymas. – LR švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo plėtotės centras, 2008.
5. Mokyklos ugdymo planas 2011– 2013m.m.
6. Oginskaitė R. Teatras be pasakų. – Vilnius: Tyto alba, 2000.
7. Socialinės dramos galimybės ir praktika. – Vilnius, Europos Namai; 2005.
8. Storpirstis G. Edukacija teatro studijoje // Kultūros aktualijos. – 2001, Nr.1,4-6, 2002, Nr. 1-2.
9. Vertinimas ugdymo procese. – LR švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo plėtotės centras, 2006.